

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**
SECȚIA ȘTIINȚE EXACTE ȘI INGINEREȘTI
bd. Ștefan cel Mare , 1
MD-2028 Chișinău, Republica Moldova
Tel. (373-22) 21-24-68
Fax. (373-22) 21-24-68
E-mail: ssit@asm.md

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA**
DIVISION OF EXACT AND
ENGINEERING SCIENCES
Stefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel. (373-22) 21-24-68
Fax. (373-22) 21-24-68
E-mail: ssit@asm.md

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIETȚII A AȘM
asupra raportului științific al Programului de Stat 20.80009.5107.13
Elaborarea tehnologiei de producere a cătinii albe în sistem
ecologic și a prelucrării fructelor și biomasei
Prioritatea II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor
Director de proiect: Dr. POPA Sergiu

Perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la Ședința comună a AȘM și Senatul Universității Agrare de Stat din Moldova din 03.12.2021

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023), etapa anului 2021 20.80009.5107.13 Elaborarea tehnologiei de producere a cătinii albe în sistem ecologic și a prelucrării fructelor și biomasei, director proiect Dr. POPA Sergiu, Universitatea Agrară de Stat din Moldova

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Foarte bine**” (45,6).

Calificative pe criterii:

1. *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului – “Excelent”.*

În cadrul etapei anuale a proiectului, scopul elaborării tehnologiei de cultivare a cătinii albe pornind de la selectarea terenului până la obținerea derivatelor din fructe și masă vegetală, cu promovarea acesteia pe piață; respectiv și obiectivele propuse au fost atinse prin obținerea cu succes următoarelor rezultate : selectarea optimă a terenurilor destinate cultivării cătinii albe conform factorilor pedo-climaterici, protejarea și dezvoltarea plantațiilor cu folosirea aruncătorului de flăcări contra vegetației dăunătoare și metodelor inovative de reglare a roadei, tăiere a ramurilor etc., stabilirea perioadei de recoltare a fructelor în baza indicilor fizico-chimici de calitate, evaluarea potențialului energetic al brichetelor din biomasa, elaborată politica de marketing pentru promovarea produselor din cătină albă.

2. *Diseminarea rezultatelor obținute – “Foarte bine”:*

- în reviste naționale de categoria B - 2
- lucrările conferențelor științifice internaționale - 20

Rezultatele obținute au fost diseminate prin publicarea a 22 articole științifice din care: 2 în reviste naționale categoria B, 6 în lucrări ale conferințelor științifice internaționale (peste hotare) și 14 în lucrări ale conferințelor științifice internaționale organizate în Republica Moldova. De asemenea s-a participat cu 7 prezentări la foruri științifice în România și Republica Moldova.

3. *Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare – “Foarte bine”.*

- participări la emisiuni TV/radio – 3

Impactul social al rezultatelor cercetării constă în: propunerea că sursă energetică a biomasei din pomi de cătină, generarea de noi locuri de muncă în zone rurale, etc. Impactul economic constă în substituirea lucrului manual cu cel mecanizat la nimicirea buruienilor și drajonilor datorită creării aruncătorului de flăcări; valorificarea fructelor de cătină pentru sectoarele agroalimentar și farmaceutic, oportunitatea restituirii investițiilor în 4 ani la implementarea tehnologiei de cultivare. Se elaborează recomandări de folosire a reziduurilor vegetale.

Obiecții:

Valoare socio-economică se rezumă doar la unele idei, care s-au materializat parțial.

4. *Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat – “Bine”.*

Ponderea tinerilor constituie 27,4% din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare.

Obiecții:

- Nu sunt menționați doctoranzi, postdoctoranzii.

5. *Colaborarea națională/internațională în cadrul proiectului – “Foarte bine”.*

Colaborare la nivel național cu 2 universități, 4 institute de cercetări, 8 agenți economici (7 SRL și 1 GT). Colaborare la nivel internațional cu 5 universități și 1 centru de excelență din România, 2 universități din Polonia

Concluzii și recomandări:

Prin rezultatele obținute se denotă un nivel înalt de realizare a scopului și obiectivelor propuse, oferă o bază bine argumentată științific cu impact socio-economic vădit pentru ramura cultivării pomuşoarelor.

Proiectul prezintă unele idei teoretice interesante, spre exemplu stabilirea potențialului energetic al reziduurilor provenite de la cultivarea cătinii albe etc. Ideea cu aruncătorul de flăcări

pentru nimicirea drajonilor și buruienilor în plantațiile de cătină cum corelează cu principiile ecologice? Precum ar fi: arderea plantelor în câmp, emisia de gaze, etc.

Implementarea proiectului pentru anul 2021 este una de succes și se recomandă continuarea finanțării acestuia.

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Boris Găină

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc